

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1975

BRNO 1977

Präventivgrabung der paläolithischen Station in Přerov - Předmostí /Bez. Přerov/. Aufgrund der Aufforderung des Städtischen Nationalausschusses in Přerov wurden drei Einschnitte in den Rest der ursprünglichen Anhöhe im einstigen Chromeček Garten durchgeführt. Die beiden nördlichen verliefen überwiegend nur durch die angehäuften Lösserden mit einer Beimengung von Kalkschutt. Eine ungestörte Schichtenfolge erwies nur die dritte Sonde, die bei dem südwestlichen Ausläufer der Anhöhe angelegt war. Unter dem reinen Löss erfasste sie auf dem Niveau der angesichteten Lösserden in einer Tiefe von 130 cm einen aschigen Fundhorizont und in seinem Liegenden zwei Lagen von Kalkschutt, voneinander durch eine Lösszwischen-schicht mit Überresten eines rotbraun verfärbten Bodens getrennt. Die fortsetzende Grabung wird sich in den stratigraphischen Schlussfolgerungen auch auf die erste Angabe des absoluten Alters des Fundortes stützen können, die durch die Radiokarbondatierungsmethode C-14 aus der Probe von durchbrannten Knochen aus der Grabung im Jahre 1972 gewonnen wurde /GRO-6801 : 26.870 ± 250 B.P/. An der Stirnwand des dritten Einschnittes verlief bis zum Niveau der aschigen Zone eine Störung, die vermutlich eine der Sonden M. Kříž's vorstellt. Wenn diese Annahme richtig ist, kann man dann erwarten, dass zumindest einen Teil der Anhöhe ungestörte Lösslagen bilden, die noch bedeutende Entdeckungen bergen könnten.

N Á L E Z M A M U T Í C H K O S T Í U M I L O V I C E

/ okr. Břeclav /

Bohuslav Klíma, AÚ ČSAV Brno

Každého roku dostávají pracovníci na výzkumech u Dol. Věstonic hlášení o nahodilých objevech kostí fosilních zvířat. V roce 1975 přišlo takové upozornění z Milovic. Ve svahu nad hřbitovem při západním okraji obce byly v prostoru nové vysázené vinice zachyceny větší zlomky dlouhých mamutích kostí. Nedo-provázely je žádné nálezové okolnosti, které by prozrazovaly něco o úložných podmínkách a o jejich významu. Kostí byly však zřejmě zachyceny v čisté spraši a oprávněně lze předpokládat, že souvisely s mladopaleolitickým /pavlovien/ osídlením kraje.

Fund von Mammutknochen bei Milovice /Bez. Břeclav/. Im Hange oberhalb des Friedhofes westlich der Gemeinde wurden in den neuen Weingarten grössere Bruchstücke von langen Mammutknochen ohne Begleitumstände geborgen. Sie lagen vermutlich im reinen Löss und hingen offensichtlich mit der jungpaläolithischen /Pavloviens/ Besiedlung der Gegend zusammen.

D A L Š Í M O U S T I É R S K É N Á L E Z Y Z O T I C E

/ okr. Opava /

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V průběhu roku 1975 byla i nadále sledována lokalita Otice - Kamenná hora /zvaná Sopka/. Při povrchových sběrech se podařilo pracovníkům expozitury v Opavě získat kolekci sílexu a keramický materiál. Z pazourkových nástrojů, které můžeme shledně s B. Klíma datovat do mladší fáze mousterienu, zaujme pozornost zejména bíle patinovaný trojúhelníkový úštěp. Čelo má vypracováno ve výrazné škrabadlo, přecházející na levé straně ve vrub. Báze je z ventrální strany upravena v drasadlo. Další drasadlo bylo vypracováno na masivním úštěpu. Překvapující je nález zlomku ploché retušované /listovitého?/ hrotu.

K lineární keramice můžeme ze získané kolekce přiřadit jen části nepatinovaných sílexů, reprezentovaných především částí široké jednostranně retušované čepele a oloukačem - retušěrem.

Získaný keramický materiál je natolik atypický, že nelze rozhodnout, zda náleží do období eneolitu nebo lidu popelnicových polí.

L i t e r a t u r a :

B. Klíma, 1974, Paleolitické nálezy z Otice u Opavy, Archeologický sborník, Ostrava, 9 - 21.

Weitere Moustérienfunde aus Otice /Bez. Opava/. Auf der bekannten Lokalität Otice-Sopka fanden Angestellte der Expositur des AÚ ČSAV Brno in Opava weitere Silexe, die die bereits gewonnene Jungmoustérienkollektion und die der Lincarbandkeramik ergänzen. Die Keramikbruchstücke sind insofern typisch, dass wir nicht einmal ungefähr ihre kulturelle Zugehörigkeit bestimmen können.

PALÆOLITICKÝ NÁLEZ Z BĚLÉ

/ okr. Opava /

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

Ing. J. Kusyn z KSPP Ostrava předal expozituře AÚ ČSAV v Opavě pazourkový artefakt, který nalezl v obci Plesná /okr. Opava/. Silex byl získán ze štěrku, dovezeného z pískovny u obce Bělá. Výrazné drasadlo ze šedého vrstveného rohovce je vypracováno na útěpu odraženém levalloiskou sbíjecí technikou.

Paläolithischer Fund aus Bělá /Bez. Opava/. In der Gemeinde Plesná /Bez. Opava/ fand man im Sandschotter, der von der Gemeinde Bělá stammt, einen Levalloisabspliss, der zu einem Reiber hergerichtet ist.

EPIPALÆOLITICKÁ STANICE V ZÁBLATÍ

/ okr. Karviná /

Jiří Pavelčík, AÚ ČSAV Brno

V květnu 1975 předal OVÚ v Českém Těšíně Pavel Wodecki kolekci silexů, kterou nalezl v katastru obce Záblatí. Při terénním průzkumu jsme zjistili, že lokalita se nachází západně od jižního konce osady v údolí bezejmenného potůčku, tekoucího směrem od východu do rybníku Nový Stav. Potůček, který se původně vléval o něco dále do řeky Odry, zahloubil do její vysoké levobřežní terasy hluboký kaňon. Jím byly proříznuty horní sprašové pokryvy wřmského stáří / W_3 a W_2 / až na glacialakustrinní písky postupného sálského /risského/ zalednění. Dosavadní předběžný průzkum ukázal, že silexy jsou vymílány ze svrchní pasáže spraše. V kolekci 302 kusů převládají klínová rydla a krátké masivní vrtáky - zuby. Čepelí je poměrně málo. Vyskytují se i tzv. lamely, ovšem s vysokou hranou přirozeného původu. Nevýrazná škrabadla jsou pouze dvě. V jednom případě se objevila šipka, dlouhý - krčkovitý vrták a dlátko. Zastoupena jsou i drobná pyramidální jádra. Překvapující je absolutní nedostatek mikrolitů. Kolekce se svou skladbou a typologií nástrojů jasně hlásí do závěrečné fáze paleolitika. Přesné kulturní zařazení bude možné až po získání dalšího materiálu a podrobném průzkumu stanice.

Epipaläolithische Station in Záblatí /Bez. Karviná/. Südlich der Gemeinde Záblatí /Bez. Karviná/ wurde im Jahre 1975 eine neue epipaläolithische Station entdeckt.

OJEDINĚLÝ NÁLEZ KOPYTOVITÉHO KLÍNU ZE SENINKY

/ okr. Vsetín /

Rostislav Janošík, Vlastivědný ústav, Vsetín

Dne 1. dubna 1975 ohlásil Josef Řezníček ze Seninky ve Vlastivědném ústavu Vsetín nález zlomku kopytovitého klínu. Tento ojedinělý nález J. Řezníček učinil v r. 1973 při polních pracích na parcele č. 264 v Senince u Vsetína. Zlomek kopytovitého klínu byl vyoran z hloubky asi 20 cm a zdá se, že byl na tomto místě již ve své době odhozen, protože předmět byl zlomen přibližně v polovině své původní délky, takže nemohl být dále používán. Bližší nálezové okolnosti se nepodařilo zjistit.

Zlomek kopytovitého klínu je hlazený, černá barva na povrchu přechází na lomu v hnědou, jeho průřez je plankonvexní. Zachovaná kopytovitě zakončená část předmětu má délku 11,5 cm, šířku 2,5 cm a výšku 2,5 cm.

Lokalita, kde byl zlomek kopytovitého klínu nalezen, nebyla dosud prozkoumána, a proto ani datování tohoto ojedinělého nálezů nemůže být úplně spolehlivé. V hornatém území Vsetínska nelze uvažovat o sou-

P Ř E H L E D V Ý Z K U M Ů 1 9 7 5

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhový
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : Doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : nádobka z velatického žárového hrobu ze Šlapanic
Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejně